

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci obžalovaného **M. D. a spol.**, pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/, písm. f/ a iné Tr. zák., o odvolaní obžalovaného M. D. a M. D. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-1T 26/2010 zo dňa 12. októbra 2010, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. januára 2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 Tr. por. **z r u š u j e s a** napadnutý rozsudok v odsudzujúcej časti : v bodoch 1/ a 2/ rozsudku u obžalovaného M. D. a v bode 2/ rozsudku u obžalovanej M. D..

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. **v r a c i a** vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-1T 26/2010 zo dňa 12. októbra 2010, bol obžalovaný M. D. v bode 1/ rozsudku uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

dňa 5. septembra 2007 v poobedňajších hodinách, v obci K., v dome č. X., po predchádzajúcej hádke a požití alkoholu, v úmysle usmrtiť a zmocniť sa jeho peňaženky s finančnou hotovosťou, J. K., keď tento ležal na gauči a spal v miestnosti na prízemí domu, zadusil tým spôsobom, že mu tvárovú časť hlavy zatlačil do vankúša a s použitím sily mu oboma rukami hlavu takto držal, znemožňujúc sa nadýchnuť, pokiaľ brániaci sa J. K. prestal javiť známky života, následne spod vankúša zobral peňaženku s finančnou hotovosťou v presne nezistenej výške, najmenej však 7 000 Sk (232,36 eur), následne mŕtvolu J. K. obliekol do pracovných nohavíc modrej farby a svetra bielej farby a do tašky, ktorú J. K. nosil do práce, zbalil jeho čisté oblečenie a na druhý deň 6. septembra 2007 vo večerných hodinách telo mŕtveho J. K. odviezol medzi obce P. a C., kde ho pohodil do brázdy pri poľnej ceste spolu s osobnými dokladmi a taškou s oblečením,

t e d a

- iného úmyselne usmrtil a uvedený čin spáchal v úmysle získať majetkový prospech,

za spáchanú trestnú činnosť mu bol :

Podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, písm. n/ Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere **23 (dvadsaťtri) rokov a 6 (šesť) mesiacov.**

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zruší z trestného rozkazu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 4. novembra 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. novembra 2008, sp. zn. 1 T 107/2008-93, u odsúdeného M. D. výrok o treste odňatia slobody vo výmere **6 (šesť) mesiacov** s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jedného) roka a všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obžalovanú M. D. podľa § 285 písm. a/ Tr. por. súd oslobodil spod skutku obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VI1/1 Gv 14/10-78, ktorý mala spáchať tak,

že od presne nezisteného času do dňa 5. septembra 2007 za účelom získania finančných prostriedkov na živobytie opakovane navádzala svojho manžela M. D. na zavraždenie jej nevlastného otca J. K., s ktorým bývali v spoločnej domácnosti, a to tak, že M. D. nabádala, aby zabil J. K., že potom budú mať peniaze, nakoľko J. K. dobre zarába a nosí pri sebe viac peňazí, pričom vedela, že M. D. trpí duševnou chorobou a je ľahko ovplyvniteľný, následkom čoho M. D. prijal rozhodnutie zavraždiť J. K. a dňa 5. septembra 2007 v poobedňajších hodinách v obci K. v dome č. X., keď M. D. nebola doma, J. K., ktorý bol pod vplyvom alkoholu a ležiac na gauči spal v miestnosti na prízemí domu, zadusil tým spôsobom, že mu tvárovú časť hlavy zatlačil do vankúša a s použitím sily mu oboma rukami hlavu takto držal znemožňujúc sa nadýchnuť, dokým brániaci sa J. K. prestal javiť známky života, následne spod vankúša zobral peňaženku s finančnou hotovosťou v presne nezistenej výške, najmenej však 7 000 Sk (232,36 eur), ktorú odovzdal M. D. po jej príchode domov, mŕtvolu J. K. obliekol do pracovných nohavíc modrej farby a svetra bielej farby a do tašky, ktorú J. K. nosil do práce, zbalil jeho čisté oblečenie, na druhý deň 6. septembra 2007 M. D. spolu s M. D. v A. kúpil osobné motorové vozidlo zn. Škoda 105L, TEČ: P. za sumu 7 000 Sk (232,36 eur) pochádzajúcu z peňaženky J. K., na ktorom M. D. vo večerných hodinách telo mŕtveho J. K. odviezol medzi obce P. a C., kde ho pohodil do brázdy pri poľnej ceste spolu s osobnými dokladmi a taškou s oblečením,

čím mala spáchať obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/, písm. f/ Tr. zák. vo forme účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. ako návodca,

lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaná stíhaná.

V bode 2/ rozsudku súd obžalovaných M. D. a M. D. uznal vinnými,

obžalovaného M. D.

- z pokusu obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák.;

- z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák.;

a obžalovanú M. D.

- z účasti vo forme návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. k obzvlášť závažnému zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. f/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

asi od decembra roku 2009 do 2. februára 2010 v K., okr. T., M. D. za účelom získania finančných prostriedkov na živobytie opakovane navádzala M. D. na olúpenie a odstránenie miestnej poštárky, pričom vedela, že M. D. trpí duševnou poruchou, a to mentálnou retardáciou a je ľahko ovplyvniteľný s tým, že mu viackrát hovorila, že poštárka má peniaze a prečo ju o tieto peniaze ešte neobral, aby jej ich zobral a odstránil ju, že v K. ju nahradí niekto iný, na základe čoho M. D. sa dňa 2. februára 2010 *rozhodol* čin vykonať a v čase okolo 12.10 hod. v obci K., okr. T., *vlákal poškodenú poštárku M. O., rod. D. do vnútra dvora* rodinného domu č. X. pod zámienkou odovzdania jej vesty, ktorú mala stratiť, avšak s úmyslom usmrtiť ju a zmocniť sa finančných prostriedkov, ktoré má pri sebe, následne ju na prízemí domu v garáži opakovane udieral päťami do hlavy a nezisteným tupooblým predmetom jej spôsobil viaceré tržné poranenia hlavy, útok viedol aj potom, ako poškodená spadla na zem a to až do doby, kedy nejavila známky života, následne prehladal jej tašku a vrecká, z ktorých sa zmocnil sumy najmenej 397,50 eur ku škode S. a 20 ks stravných lístkov DOXX v celkovej hodnote 54 eur ku škode poškodenej M. O., po čom nevládne telo poškodenej v domnení, že je mŕtva, vyniesol na poschodie domu do nevykurovanej miestnosti, kde poškodená M. O. zomrela následkom podchladenia organizmu pri úraze hlavy spôsobenom tupooblým predmetom, pričom medzitým spoločne s M. D. takto získané peniaze sčasti použili na nákup rôznych potravín a spotrebného tovaru v H.,

t e d a

Obžalovaný M. D.

- dopustil sa konania nebezpečného pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smerovalo k tomu, aby iného úmyselne usmrtil s vopred uváženou pohnútkou a uvedený čin spáchal v úmysle získať majetkový prospech, ale k dokonaniu trestného činu nedošlo;

- inému z nedbanlivosti spôsobil smrť;

Obžalovaná M. D.

- naviedla iného, aby iného úmyselne usmrtil s vopred uváženou pohnútkou, čin spáchala závažnejším spôsobom konania a v úmysle získať majetkový prospech;

Z a t o s ú d u l o ž i l :

Obžalovanému M. D.

Podľa § 144 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 47 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 36 písm. e/, písm. n/ Tr. zák. a § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody na **doživotie**.

Podľa § 48 ods. 3 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. ho na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Obžalovanej M. D.

Podľa § 144 ods. 2 Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 37 písm. m/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere **25 (dvadsaťpäť) rokov**.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. ju na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil obžalovanej M. D. ochranný dohľad na **3 (tri) roky**.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovaným M. D. a M. D. uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému S., IČO: X. škodu vo výške 544,28 eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovaným M. D. a M. D. uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenej A. O., nar. X., bytom K., okr. T., škodu vo výške 207,80 eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd odkázal poškodenú A. O. so zvyškom nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti prvostupňovému rozsudku podali odvolanie obžalovaní M. D. a M. D..

M. D. v písomne podanom odvolaní prostredníctvom obhajcu uviedol, že na hlavnom pojednávaní došlo k zmene záverov znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológia, odvetvie klinickej psychológie v smere jeho možnej resocializácie a túto skutočnosť súd vôbec nebral do úvahy. Znalkyňa uviedla, že je možné jeho umiestnenie v psychiatrickej liečebni. Súd mal preto doplniť dokazovanie a vyžiadať si vo veci kontrolný znalecký posudok.

V odvolaní, ktoré podal obžalovaný 2. decembra 2010 uviedol, že sa odvoláva do výšky trestu, vytkol Špecializovanému trestnému súdu, že jeho priznanie k spáchaniu skutkov nebral do úvahy ako poľahčujúcu okolnosť.

Obžalovaný navrhol, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

M. D. v písomne podanom odvolaní uviedla, že ani v prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní sa nepriznala, že na úkladnú vraždu nahovorila obžalovaného D.. Táto skutočnosť sa nepotvrdila na hlavnom pojednávaní. Poukázala na rozporné výpovede obžalovaného D., ktorý najskôr hovoril o tom, že D. ho navádzala na trestnú činnosť, v zapätí to poprel. Jedine výpovede rodičov obžalovaného M. D. boli také, že potvrdili nahovárание obžalovanej D. na olúpenie, ale tieto výpovede neboli jednoznačné a presvedčivé.

Uviedla, že je pravda, že nahovárala obžalovaného D., ale len na olúpenie poštarčky, nie na jej zavraždenie. Navrhla, aby odvolací súd v bode 1/ napadnutý rozsudok potvrdil, v bode 2/ zmenil kvalifikáciu z § 144 ods. 1, ods. 2, písm. f/ Tr. zák. vo forme účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. a prekvalifikoval vec na zločin lúpeže podľa § 188 ods. 3 Tr. zák. vo forme účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. ako návodca.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe podaných odvolaní preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obžalovaní podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Preskúmal aj rozhodnutie z toho hľadiska, či v konaní nedošlo k takým chybám, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Prvostupňový súd pochybil pri ukladaní trestu u obvineného M. D. za skutok v bode 1/. Obvinenému uložil podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, písm. n/ Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov a 6 mesiacov.

Na výkon trestu odňatia slobody súd obvineného zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil z trestného rozkazu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 4. novembra 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. novembra 2008, sp. zn. 1 T 107/2008-93, u odsúdeného M. D. výrok o treste odňatia slobody vo výmere **6 (šest') mesiacov** s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jedného) roka a všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a riadne vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienené odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

a/ ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad,

b/ primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1, alebo

c/ ustanoviť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a ods. 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

Podľa § 50 ods. 5 Tr. zák. ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

Podľa § 50 ods. 6 Tr. zák. rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v skúšobnej dobe trestné stíhanie pre iný trestný čin.

Podľa § 50 ods. 7 Tr. zák. ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

V odôvodnení rozsudku ohľadne uloženia trestu za skutok pod bodom 1/ prvostupňový súd konštatuje, že skutok v roku 2007 ani časovo, ani v jednotiacom zámere, ani žiadnym iným spôsobom okrem osôb páchatel'ov, nesúvisí so skutkom v roku 2010. Pred usmrtením J. K. M. D. nebol nikdy odsúdený. Zo správ o povesti a zo zoznamu priestupkových rozhodnutí vyplýva, že dovtedy mal žiť bezúhonným spôsobom života. Po spáchaní skutku bol dvakrát súdne trestaný. Prvýkrát trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 2T 62/2008, ktorý bol vydaný dňa 26. mája 2008, doručený a teda s účinkami vyhlásenia rozsudku dňa 5. júna 2008 a s nadobudnutím právoplatnosti dňa 14. júna 2008, pre prečin krádeže v spolupáchateľstve podľa § 20 a § 212 ods. 2 písm. e/ Tr. zák., pričom u neho bolo podľa § 40 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. upusteného od potrestania pri súčasnom uložení ochranného ambulantného psychiatrického liečenia podľa § 73 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Z tohto dôvodu sa v zmysle ustanovenia § 40 ods. 2 Tr. zák. na obžalovaného M. D. hľadá, ako keby nebol odsúdený, pričom sa neprihliada na to, akým spôsobom sa realizovalo nariadené ochranné liečenie.

V druhom prípade bol M. D. odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T 107/2008, ktorý bol vydaný dňa 4. novembra 2008, doručený s účinkami vyhlásenia rozsudku dňa 11. novembra 2008 a s nadobudnutím právoplatnosti dňa 20. novembra 2008, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., ktorý spáchal spoločne s M. D. tak, že od presne nezisteného času dňa 5. júla 2008 do 10.45 hod. dňa 13. júla 2008 prišli na osobnom motorovom vozidle v obci O. k budove V., kde v zadnej časti M. D. vytlačil okno v strede do väčšej miestnosti a spolu s M. D. vošli dnu, kde na zemi našla M. D. kľúč, ktorým otvorila dvere a následne z tohto objektu odcudzili 8 ks laboratórných stolov, 4 ks akumuláčnych kachieľ, 2 ks plechových šatníkov, 2 ks laboratórných váh, elektroinštaláciu a 4 ks písacích stolov, čím spôsobili poškodenú organizáciu V., so sídlom v K., IČO: X., škodu vo výške 36 601 Sk. Za to bol M. D. uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov, ktorého výkon bol podmienene odložený s určením skúšobnej doby v trvaní jedného roka. Skúšobná doba uplynula dňa 20. novembra 2009. Podľa ustanovenia § 50 ods. 6 Tr. zák. sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa ods. 4 tohto ustanovenia bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v skúšobnej dobe trestné stíhanie pre iný trestný čin. Takéto rozhodnutie urobené nebolo, rovnako súd nerozhodol do jedného roka od uplynutia skúšobnej doby o osvedčení sa odsúdeného M. D.. Z toho vyplýva, že na odsúdenie M. D. súd musel prihliadnuť.

Konštatovanie prvostupňového súdu, že na odsúdenie M. D. zo 4. novembra 2008 musel prihliadnuť, nie je správne.

Skúšobná doba obvineného za skutok spáchaný v dobe od 5. júla 2008 do 13. júla 2008 uplynula 20. novembra 2009.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 3 Tr. zák. ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Jednoročná lehota na rozhodnutie súdu o osvedčení alebo neosvedčení obvineného v skúšobnej dobe uplynula 20. novembra 2010. Zo spisu Okresného súdu Topoľčany vyplýva, že súd v tejto lehote nevydal rozhodnutie o osvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe, ani o tom, že odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil a uložený trest odňatia slobody výkon ktorého mal podmienčne uložený, že si vykoná. Podmienkou na to, aby súd mohol o osvedčení obvineného v skúšobnej dobe alebo o neosvedčení v 2-ročnej lehote (predĺženej lehote) je to, že sa proti nemu vedie v skúšobnej dobe trestné stíhanie pre iný trestný čin. V skúšobnej dobe sa proti obvinenému neviedlo žiadne trestné stíhanie pre iný trestný čin.

Obvinenému M. D. bolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia za skutok pod bodom 2/ 3. februára 2010 o 22.35 hod. a za skutok pod bodom 1/ 11. marca 2010.

Z konštatovaných skutočností vyplýva, že počas plynutia skúšobnej doby sa proti nemu neviedlo žiadne trestné stíhanie. Aj keď bol obvinený M. D. v r. 2008 štyrikrát prejednávaný v priestupkovom konaní ani jeden skutok nespáchal počas skúšobnej doby v lehote od 20. novembra 2008 do 20. novembra 2009.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany mal Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že vo veci Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T 107/2008, posledným úkonom, ktorý vo veci urobil Okresný súd Topoľčany bolo zaslanie spisu Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky dňa 26. júna 2009. Tento úkon je v spise zažurnalizovaný a ďalšie úkony vo veci neboli vykonané v lehote stanovenej v ustanovení § 50 ods. 5 Tr. zák., súd neurobil žiadne rozhodnutie a preto sa má za to, že sa odsúdený osvedčil.

V danom prípade aj keď obžalovaný mal spáchať skutok v roku 2007 (teda pred vydaním trestných rozkazov Okresným súdom Topoľčany, sp. zn. 2T 62/08, 1T 107/2008) nie je možné predlžovať lehotu na vydanie rozhodnutia o osvedčení a podľa ustanovenia § 50 ods. 6 do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby, pretože v skúšobnej dobe sa neviedlo proti odsúdenému trestné stíhanie (uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané až po skončení skúšobnej doby v r. 2010).

Prvostupňový súd mal pri rozhodovaní vo veci si buď vyžiadať rozhodnutie Okresného súdu Topoľčany alebo predmetnú vec si mal vyriešiť podľa ustanovenia § 7 Tr. por. Nemal preto ukladať obžalovanému M. D. súhrnný trest odňatia slobody. V danom štádiu trestného konania už nie je možný iný postup len brať do úvahy v súlade s ustanovením § 50 ods. 7 Tr. zák., že u obžalovaného v prípade uloženého trestu trestné rozhodnutie Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T 107/2008 zo dňa 4. novembra 2008, platí fikcia, že má sa za to, že obžalovaný sa osvedčil a hľadá sa na neho ako keby nebol odsúdený.

Skutočnosť, že prokurátor nepodal odvolanie voči oslobodzujúcemu výroku v bode 1/ rozsudku týkajúceho sa obžalovanej D., mala za následok obmedzenú možnosť odvolacieho súdu odstrániť zistené nedostatky v tom smere, že odvolací súd nemohol rozhodnúť v neprospech obžalovanej, nemohol zmeniť výrok o vine tak, aby bol v neprospech obžalovanej, toto pochybenie Špecializovaného trestného súdu nie je možné napraviť ani v ďalšom konaní, pretože odvolanie podali len obžalovaní a obžalovaní môžu podať odvolanie len vo svoj prospech. V danom prípade je nutné rešpektovať zásadu zákazu zmeny k horšiemu, pretože v neprospech obžalovanej môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora.

Špecializovaný trestný súd sa v konaní dopustil rôznych procesných pochybení (nepoodstraňoval rozpory vo výpovedi obvineného M. D. a obvinenej M. D., neodstránil rozpory v ich výpovediach, nevykonal konfrontáciu medzi obvinenými M. D. a M. D., pripustil kladenie otázok obvinenou M. D., ktoré boli v rozpore s Trestným poriadkom atď.).

Špecializovaný trestný súd pochybil aj pri právnej kvalifikácii konania obžalovaného M. D. v bode 2/ rozsudku. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal dňa 30. júla 2010 obžalobu na M. D. za skutok, ktorý mal spáchať 2. februára 2010, pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12. októbra 2010, konanie obžalovaného M. D. za skutok uvedený v bode 2/ rozsudku prekvalifikoval na pokus obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. spáchaný v jednočinnom súbehu s prečinom

usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák., teda konanie obvineného v prípade prečinu usmrtenia kvalifikoval ako nedbanlivostné konanie – inému z nedbanlivosti spôsobil smrť.

V odôvodnení rozsudku Špecializovaný trestný súd uviedol, obžalovaný M. D. v prípade pokusu úkladnej vraždy konal v priamom úmysle v zmysle ustanovenia § 15 písm. a/ Tr. zák., lebo chcel porušiť záujem chránený Trestným zákonom, spočívajúci v ochrane ľudského života ako základnej spoločenskej hodnoty. Samotný následok, teda smrť obeť, nastal v dôsledku jeho vedomej nedbanlivosti v zmysle ustanovenia § 16 písm. a/ Tr. zák., keď v čase ukryvania tela nevedel, že svojím konaním môže obeť spôsobiť smrť, keď sa neprimerane spoliehal na svoj laický záver, že táto už nežije. Nie je osobou s medicínskym vzdelaním, a preto sa bez primeraných dôvodov spoliehal, že následok nespôsobí.

Čo sa týka právnej kvalifikácie skutku u M. D., súd vychádzal z teórie osobitného prípadu omylu v kauzálnom priebehu. Ide o prípad, keď sa páchatel domnieval, že obeť ubil, prekontroloval, či javí známky života a v domnení, že už nežije, jej odcudzil finančnú hotovosť. Do nevykurovanej miestnosti ju odniesol za účelom ukrytia tela a miesto, kde ju bil, tiež upratal. Nevedel, že v tom čase bola poštárka živá a zomrela až v dôsledku podchladenia organizmu. Teda páchatel chcel domnelú mŕtvolu odstrániť ukrytím v uzavretej miestnosti. Ide síce o naivný spôsob odstránenia mŕtvol, čo však vyplýva z mentálnej úrovne M. D.. Na základe toho súd jeho konanie kvalifikoval ako pokus úmyselného obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 Tr. zák. a § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s nedbanlivostným prečinom usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. na tom istom hmotnom predmete útoku.

Prekvalifikáciu konania obžalovaného na pokus obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. a prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. nie je správna.

Odôvodnenie zmeny právnej kvalifikácie konania obžalovaného je nelogické a nezrozumiteľné, napr. veta samotný následok, teda smrť obeť, nastal v dôsledku jeho vedomej nedbanlivosti, v zmysle ustanovenia § 16 písm. a/ Tr. zák. atď.

Pri posudzovaní toho, či v prípade konania obžalovaného M. D. išlo o dokonaný obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. alebo o pokus obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. a v súbehu s prečinom usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák., teda zvláštny omyl v kauzálnom priebehu, tzv. dolus generalis, či príčinný vzťah medzi konaním a následne je obsiahnutý v páchatel'ovom zavinení a či jeho konanie tvorí jeden celok. Keď si páchatelia naplánujú od začiatku usmrtenie poškodenej akýmkoľvek spôsobom aj jej odstránenie, ide o dokonaný úmyselný trestný čin. O jediný dokonaný obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy pôjde vtedy, keď obidva akty páchatel'a (fyzické útoky voči poškodenej - udieranie predmetom a jej odstránenie – vynesenie na poschodie domu) boli vykonané v úmysle poškodenú usmrtiť, teda oba akty boli časťou vopred premysleného plánu, ako poškodenú usmrtiť a zahadiť stopy činu. Obvinený mal podľa jeho vyjadrenia naplánované telo poškodenej vyvieť niekam na roľu a dať tam aj jej bicykel tak, aby ho nikto nevidel, aby si mysleli, že ju zabil niekto iný.

Rozhodujúca je skutočnosť, že obvinený mal v úmysle spôsobiť poškodenej smrť a nie je podstatné, že tá bola spôsobená iným spôsobom ako si predstavoval, v danom prípade je následok krytý jeho zavinením.

Toto pochybenie v právnej kvalifikácii konania obžalovaného po doplnení dokazovania musí prvostupňový súd napraviť.

Obžaloba konanie M. D. v bode 2/ rozsudku kvalifikovala ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák., vo forme účasti vo forme účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. ako návodcu.

Prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní dňa 12. októbra 2010 zmenil oproti obžalobe právnu kvalifikáciu konania obžalovanej tak, že jej konanie kvalifikoval ako účasti vo forme návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. k obzvlášť závažnému zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. f/ Tr. zák.

Zmenu právnej kvalifikácie odôvodnil nasledovne :

Samotný skutok v bode 2/ na základe vykonaného dokazovania súd ponechal takmer nedotknutý vo vzťahu k podanej obžalobe. Právna kvalifikácia však bola ustálená ináč. U M. D. ide o účasť vo forme návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. k obzvlášť závažnému zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/, a tiež písm. c/ Tr. zák., lebo nešlo len o navádzanie v úmysle získať majetkový prospech, ale tiež závažnejším spôsobom konania, pod čím sa v zmysle ustanovenia § 138 písm. g/ Tr. zák. rozumie aj tieseň, čo môže byť tiež prechodný stav, vyvolaný okolnosťami, týkajúcimi sa osobných pomerov. Takto súd ocharakterizoval závislosť M. D., spôsobenú silným citovým vzťahom, to znamená láskou k M. D. a jeho neskúsenosť v dôsledku duševnej poruchy. Na základe toho súd právne kvalifikoval konanie M. D..

Prvostupňový súd pri zmene právnej kvalifikácie ale nepostupoval podľa ustanovenia § 284 ods. 2 Tr. por.

V zmysle § 284 ods. 2 Tr. por. uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba a prisúdenie ďalšieho zákonného znaku podmieňujúceho použitie kvalifikovanej skutkovej podstaty je nepochybne prísnejším posúdením konania obžalovanej, môže súd len vtedy, ak obžalovaného na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornil skôr ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Ak o to obžalovaný alebo jeho obhajca požiadajú, treba mu poskytnúť znova lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročiť najmenej o päť pracovných dní.

Odôvodnenie prísnejšieho posúdenia zisteného konania obžalovanej je nejasné, nie je z odôvodnenia zrejmé, či závažnejší spôsob konania bol spáchaný využitím tiesne, neskúsenosti, odkázanosti alebo podriadenosti, je potrebné v ďalšom konaní skúmať, či tento spôsob právnej kvalifikácie konania sa môže vzťahovať na postavenie spoluobžalovaných (páchateľa a návodcu).

Ustanovenie § 21 ods. 1 Tr. zák. nepozná u samotného návodu okolnosti podmieňujúce použitie vyššej trestnej sadzby. Preto návod k trestnému činu spáchaného za okolností podmieňujúcich použitie vyššej trestnej sadzby predpokladá, aby takáto okolnosť bola daná v konaní priameho páchatel'a (nie návodcu), na ktoré bol tento páchatel' navedený. Ak sa úmysel návodu vzťahuje aj na okolnosť, resp. viaceré okolnosti, podmieňujúce použitie

prísnejšieho posúdenia (vyššej trestnej sadzby), bude to mať pre neho za následok trest podľa tejto vyššej trestnej sadzby.

Podľa § 310 ods. 1 Tr. por. ak osoba oprávnená podať odvolanie je prítomná pri vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa a poučená podľa § 309, predseda senátu umožní osobám oprávneným podať odvolanie vyjadriť sa a ich vyhlásenie o opravnom prostriedku sa zaznamená do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Ak má obžalovaný obhajcu, môže urobiť také vyhlásenie po porade s obhajcom. Osoba oprávnená podať odvolanie môže oznámiť, že zatiaľ sa k možnosti využitia odvolania nevyjadruje. Do zápisnice o hlavnom pojednávaní sa zaznamená, proti ktorému výroku rozsudku odvolanie smeruje, alebo že odvolanie smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Vyjadrenie strán v trestnom konaní uvedené v zápisnici o hlavnom pojednávaní zo dňa 12. októbra 2010 nie je v súlade s ustanovením § 310 Tr. por.

Z konštatovaných pochybení, ktorých sa špecializovaný trestný súd v konaní dopustil, je zrejmé, že chyby nie je možné odstrániť na verejnom zasadnutí (§ 326 ods. 1 Tr. por.) a preto najvyšší súd musel zrušiť rozhodnutie špecializovaného trestného súdu a vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Až po doplnení dokazovania v naznačenom smere, odstránení chýb konania a vyhodnotení dôkazov podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo i v súhrne bude môcť špecializovaný trestný súd vo veci rozhodnúť v súlade so zákonom.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 26. januára 2011

JUDr. Štefan Michálik, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová